

IX. Helyi Önkormányzatok Támogatásai

I. 2016. évi általános célkitűzések

A helyi önkormányzatok központi költségvetési támogatási rendszere a 2016. évben is az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, 2013-tól kialakított **feladatalapú támogatási rendszerben** történik.

Természetesen az önkormányzatok mindennapjaiban és finanszírozásában is érvényesülnek a 2016. évi költségvetési törvényjavaslat általános célkitűzései, így az életszínvonal és életminőség javítása, a jóléti intézkedések erősítése, ágazati fejlesztések megvalósulása. Ennek megfelelően jövőre – a Kormány kiemelt célját érvényesítve – jelentősen, mintegy 10 milliárd forinttal **növekszik a gyermekétkeztetés** támogatása, melynek köszönhetően igen nagymértékben bővül az ingyenes étkezésben részesülők száma. Biztosított a forrás a gyermekek intézményrendszeren belüli minél korábbi fejlesztése érdekében elindított programhoz is, amely **3 éves kortól kötelezővé teszi az óvodát**, annak érdekében, hogy ne maradjon egy gyermek sem ellátás nélkül hazánkban.

E célokhoz kapcsolódva továbbra is biztosítottak azok a **fejlesztési források** is, amelyek az óvodák kapacitásbővítését, az önkormányzati konyhák fejlesztését szolgálják.

A fentiek alapján a jövő évben is kiemelt szerepet kap az eltérő élethelyzetből, környezetből származó **gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése**.

A Kormány szociális segélyezéssel, a **segélyezettek munka világába való visszavezetésével** kapcsolatos elképzeléseinek megfelelően 2015 márciusától gyökeresen átalakult az állam és az önkormányzatok ellátási felelőssége. A minden állampolgárnak egyforma feltételekkel biztosítandó ellátásokról immár az állam gondoskodik, a települési önkormányzatoknál pedig annak a lehetősége maradt meg, hogy az egyedi problémákra koncentrálnak nyújtsanak segítséget a helyi igények megfelelő ismerete mellett. E feladat értelmében specifikus, minden településen eltérő adottságokra és szükségletekre kell reagálni, ehhez pedig az önkormányzatok alapvetően a saját bevételeikre támaszkodhatnak. A központi költségvetés természetesen a 2016. évben is segítséget nyújt azoknak a településeknek, amelyek minden erőfeszítésük ellenére sem tudják a szükséges és jogos ellátások fedezetét megteremtteni.

A fenti általános elvek mellett az önkormányzati finanszírozás tekintetében a jövő év legfőbb célkitűzése a kiszámíthatóság és a stabilitás megtartása, a működési hiány nélküli gazdálkodás fiskális feltételeinek erősítése és a kistépülések további felzárkózásának elősegítése. Annak érdekében pedig, hogy a törvény hatályba lépéséig végbemenő, jelenleg nem ismert gazdasági folyamatok és jogszabály-változásokból adódó módosulások, illetve ellátotti létszám-mozgások kezelése is megtörténhessen, a **tervezet alapján több jogcím esetében is lehetőség lesz** – a tényszámokhoz igazodó – **kiegészítő források biztosítására** a települések számára.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2016-ban

A helyi önkormányzatok 2016-ban – hitelforrások nélkül – várhatóan mintegy 2 500 milliárd forinttal gazdálkodhatnak, melyhez a központi költségvetés a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben **661,7 milliárd forintot**, a 2015. évi támogatások 101,9%-át biztosítja.

Az előző évhez képest a keretszámot csökkenti többek között (a későbbiekben részletezettek szerint) a segélyezés finanszírozásának járási szintre történő elkerülése miatti támogatásrész átadása, a fővárosi közösségi közlekedés támogatásának csökkentése, ugyanakkor növeli az óvodapedagógusoknak jogszabály szerint járó bérnövekedés forrása, az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztése, az adósságonkonsolidációban részt nem vett települések támogatásának növelése és a felsőfokú bölcsődei szakgondozók életpályájának támogatása is.

A központi költségvetés alapján a települési önkormányzatokat az alábbi címen illeti meg támogatás:

millió forintban

Megnevezés	Támogatás
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása:	
A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	154 094,9
A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	179 795,1
A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatainak támogatása	187 719,7
A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	31 015,3
A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai	107 074,7
Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekházak működésének támogatása	2 042,0
Összesen:	661 741,7

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása célhoz kötött felhasználást és elszámolást előírva biztosítja a helyi közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő ellátását.

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai egyrészt működési és felhalmozási célú költségvetési támogatások formájában segíti az önkormányzatok feladatellátását és a kapcsolódó fejlesztési beruházások megvalósítását, másrészt az egyedi problémák kezelése érdekében is tartalmaz forrásokat.

2016. évben új címként jelenik meg a fejezetben a *Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekházak működésének támogatása*. Ezen ellátások finanszírozása jelenleg az EMMI fejezetből történik, a jövő évtől az önkormányzati fenntartók a IX. fejezetből kapják a támogatást. A részletszabályokat a tervezet 9. melléklete rögzíti.

III. A célok elérésének módja, a helyi önkormányzatok 2016. évi központi költségvetési támogatásainak területei

1) Általános működés, igazgatás

Az önkormányzatok feladatainak nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás, helyi adóztatás, stb.) teszik ki. E helyi közügyek ellátását 2016-ban is, hasonlóan az előző évekhez egy – a különböző feladatmutatóktól és az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől is függő – **általános jellegű támogatás** szolgálja.

Az általános támogatáson belül külön jelenik meg az önkormányzati hivatal támogatása, a legtipikusabb településüzemeltetési feladatok, illetve az egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása. Az előző évhez képest változás, hogy a jogcím kiegészül a *Településüzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás kiegészítő támogatása* címmel. Ezen új jogcím kiegészítő támogatás biztosítását teszi lehetővé, amennyiben a 2014. évi beszámoló alapján a települési önkormányzatok országosan összesített nettó kiadása az alaptámogatások országosan összesített összegét meghaladja. Így biztosítható, hogy a központi költségvetés a valós nettó kiadások alapján biztosítson forrásokat az alrendszer számára. A kiegészítő támogatás csak abban az esetben állapítható meg, ha az előirányzat törvény szerinti összege azt lehetővé teszi. A tervezet szerint a kiegészítő támogatás fajlagos összegeit a helyi

önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter 2016. január 5-éig közösen állapítja meg.

Kiemelendő még az egyéb kötelező feladatok támogatásában megjelenő változás. Továbbra is cél az alacsonyabb lakosságszámmal, gyenge jövedelemtermelő-képességgel rendelkező önkormányzatok támogatása. A garantált támogatáshoz figyelembe vételre kerülő 20 000 forintos egy lakosra jutó adóerő-képesség határ 32 000 forintra emelkedik. Az ezt a szintet el nem érő 1 000 fő alatti települések már 5 millió forintos alaptámogatásra lesznek jogosultak – a tavalyi 4 millió forint helyett –, az ugyanilyen bevételi képességgel rendelkező 1 000 fő lakosságszám feletti települések pedig legalább 6 millió forintos támogatásra számíthatnak – a korábbi 5 millió forint helyett – ezen a jogcímen. Minden további település az eddigi 3 millió forinttal szemben legalább 3,5 millió forintra lesz jogosult.

Mindezek figyelembe vételével összességében 3,1 milliárd forinttal magasabb összeg szolgálja e feladatok ellátását 2016-ban, mint 2015-ben.

A 2016. évi tervezetben továbbra is szerepel az államháztartási adatszolgáltatásokat rendszeresen időben, és kiváló minőségben teljesítő települési önkormányzatok dolgozóinak ösztönzése. Emellett – reagálva az önkormányzatok által folyamatosan hangoztatott igényre – a pénzügyi-gazdálkodási feladatok ellátásának segítése is megjelenik célként és új önálló jogcímként.

A ***kötelezően ellátandó helyi közösségi közlekedési feladat támogatása*** az előző évi 24 milliárd forintról 18 milliárd forintra csökken. A 2012. évi Kormány-Főváros Megállapodás alapján a Kormány szándéka, hogy a helyi közösségi közlekedés hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához szükséges feltételeket megteremtse. Ennek 2015. évi lépéseként a központi költségvetés a BKV Zrt. adósságállományát átvállalja, megszabadítva ezzel a BKV-t és a fővárost a múlt terhes örökségeként fennmaradt adósságtörlesztés terheitől, mely jórészt a felhalmozódott működési forráshiány eredményeként keletkezett. Ezzel párhuzamosan a központi költségvetés terheinek csökkentése érdekében elengedhetetlen a finanszírozási rendszer átalakítása, a kerületek szerepvállalásnak növelése, valamint az új források bevonásához a feltételek megteremtése, az esetleges megtakarítási lehetőségek feltárása. Mindez arra irányul, hogy Budapest Főváros Önkormányzata egyre inkább képes legyen saját erejéből biztosítani a fővárosi helyi közösségi közlekedés működtetését és az ahhoz kapcsolódó állami támogatás mértéke fokozatosan mérséklődjön.

Beszámítás és kiegészítés

Az önkormányzatok finanszírozási rendszerében 2016. évben is indokolt a „kiegyenlítő” rendszer fenntartása. Ennek megfelelően az önkormányzatok iparüzési adóalapból számított bevétele 2016-ban is csökkenti az általános támogatások összegét; a 2015. évi elvek és mértékek változatlanul hagyása mellett.

Az alacsony (8 500 forint/lakos) helyi adóbevételi potenciállal rendelkező településeket a támogatáscsökkentés továbbra sem érinti, e felett pedig sávosan növekvő mértékben terheli a beszámítás az önkormányzatokat, 36 000 forintos egy lakosra jutó adóerő- képesség esetén elérve a 0,55 százalékpontos beszámítási mértéket.

A jóval az átlag feletti bevételi potenciállal rendelkező települések támogatáscsökkentése – a 2015. évvel azonos módon – a 2014. évi iparüzési adóalap 0,55%-át is meghaladhatja.

Továbbra is elismerésre kerül a közös hivatali feladatellátást biztosító székhely önkormányzatok fokozott anyagi leterheltsége: a rájuk irányadó beszámítási százalék 10 százalékponttal csökken.

A beszámítás mellett az alacsony gazdasági potenciállal rendelkező települések továbbra is számíthatnak a 2015-től bevezetett pozitív „kiegyenlítésre”. Az alacsony helyi adóbevétellel

rendelkező települések (8 500 forint/fő alatt) a beszámításban érintett támogatások összegére vetített, meghatározott százaléku kiegészítő támogatásban részesülnek az alapfeladataik ellátása érdekében.

Az általános igazgatási feladatok támogatásának levezetését az alábbi táblázat szemlélteti:

millió forintban	
Általános működés, igazgatás	Támogatás
2015. évi előirányzat	209 837,8
<i>Ebből:</i>	
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása, hozzájárulás a pénzügyi szociális feladatokhoz és beszámítás</i>	<i>150 994,9</i>
<i>A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai</i>	<i>58 842,9</i>
Változások:	
Fővárosi közösségi közlekedés támogatásának csökkentése	- 6 000,0
Üdülőhelyi feladatok támogatásának többletigénye	1 100,0
Az előre nem látható gazdasági folyamatok és jogszabály-változásokból adódó módosulások, illetve ellátotti létszám-mozgások kezelésére szolgáló keretösszeg (az Önkormányzati elszámolások előirányzatát növelve)	5 000,0
Alacsony adóerő-képességű önkormányzatok egyéb támogatásának átalakítása (fejezeten belüli forrásból)	2 000,0
2015. évről áthúzódó kifizetési kötelezettségek fedezetének átrendezése és egyéb fejezeten belüli forrás-átcsoportosítás	3 150,0
2016. évi javasolt előirányzat	215 087,8

2) Köznevelés

A települések fő feladata a köznevelés területén 2016. évben is az óvodai ellátás biztosítása. E feladathoz a 2015. évhez hasonlóan négyelemű finanszírozást biztosít a központi költségvetés:

- átlagbér alapú **bértámogatás** jár a pedagógusok és a nevelő munkát segítők jogszabályi előírások alapján elismert létszáma alapján,
- kiegészítő támogatás jár az **óvodapedagógusok minőségéből fakadó többletkiadásokhoz**, létszámuk alapján,
- **óvodaműködtetési támogatás** szolgálja a nem szakmai dolgozók bérének és az intézmény szakmai eszközei beszerzésének, dologi kiadásainak támogatását,
- a **bejáró gyermekek utaztatásához** is forrást kapnak az érintett települések.

A **bértámogatás** tekintetében a költségvetés a jogszabályi előírások alkalmazásával biztosítja az óvodapedagógusok illetményét, igazodva a pedagógusi életpálya előmeneteli rendszer többletköltségeihez, valamint a nemzeti köznevelési törvény szerinti jogszabály módosításból adódó többlet bérterhekhez. Fontos kiemelni, hogy a központi költségvetés számol a kötelező óvodáztatásból fakadó többletkiadásokkal is, és figyelembe veszi a szaktörvény azon, 2015 szeptemberétől hatályba lépő módosítását is, amelynek értelmében a pedagógiai szakképzettséggel rendelkező óvodai segítők is a pedagógus életpálya szerinti illetményre lesznek jogosultak.

A **pedagógusok minősítésére** biztosított forrás egyaránt támogatást nyújt a 2014. és 2015. években minősített óvodapedagógusok bérével kapcsolatos többletkiadásokra. A fenntartónkénti adatokat a Köznevelési Információs Rendszer adatszolgáltatása alapozza meg, ugyanakkor az önkormányzatoknak lesz lehetőségük jelezni, ha ettől való eltérést tapasztalnak.

Az *óvodaműködtetés* költségeinek ellentételezésére szolgáló támogatás megegyezik a 2015. évi 70 000 forint/ellátotti létszám fajlagos összeggel. A tervezet ugyanakkor biztosítja annak a lehetőségét, hogy a feladat ellátásához – az előirányzat túllépése nélkül – a valós önkormányzati kiadási adatok és az igénylők száma ismeretében a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter 2016. január 5-éig kiegészítő támogatást biztosítson.

A társulásban fenntartott óvodába járó *gyermekek utaztatásához* a 2015. évvel megegyező összegben illeti meg támogatás a települési önkormányzatokat, ugyanakkor megtörténik az eljárásrend pontosítása és kiigazítása az utaztatott gyermekek létszámára vonatkozóan.

A felhalmozási célú költségvetési támogatások között 2015. évtől új támogatási célként jelent meg *az óvodai kapacitásbővítést célzó beruházások* támogatása, melynek fenntartása a következő időszakra, a beérkezett támogatási igények számossága alapján, egyértelműen indokolt.

E cél megvalósításához – az idei évben indult pályázati program folytatásaként – a központi költségvetés 2016. évre szintén 2,5 milliárd forint támogatást biztosít. Fontos megjegyezni, hogy a tervezet szerint a 2015. évben forráshiány miatt elutasításra került, de érvényes pályázatot benyújtó önkormányzatok a következő évben új pályázat benyújtása helyett, mindössze a 2015. évi kérelmük megerősítésére vonatkozó szándéknnyilatkozat megküldésére kötelezettek (ez komoly könnyítést jelent az érintett fenntartói körnek).

A köznevelési feladatok támogatásának levezetését – a fentiekben jelzett, fejlesztési célú forrás nélkül – az alábbi táblázat szemlélteti:

	millió forintban
Köznevelés	Támogatás
2015. évi előirányzat	165 485,3
<i>Ebből:</i>	
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	<i>165 485,3</i>
Változások:	
A pedagógusok életpálya modell többletigényének óvodapedagógusokra jutó része	3 592,3
A pedagógiai szakképzettséggel rendelkező óvodai segítőkre jutó többlettámogatás	1 100,0
Az Nkt.8.§ (2) bekezdése szerinti kötelező óvodáztatás bevezetése miatt ellátotti létszámnövekedésre jutó többlettámogatás (bértámogatás)	3 500,0
Az Nkt.8.§ (2) bekezdése szerinti kötelező óvodáztatás bevezetése miatt ellátotti létszámnövekedésre jutó többlettámogatás (működési támogatás)	1 100,0
Az óvodapedagógusok minősítéséből adódó többletkiadás	3 000,0
A nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlékban részesülő óvodapedagógusok körének kiterjesztése miatti többlettámogatás	517,5
A tényleges működtetési költségekhez igazodó kiegészítésre	1 500,0
2016. évi javasolt előirányzat	179 795,1

3) Szociális ágazat

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben az önkormányzatok szerepe alapvetően a 2016. évben is az alapellátások biztosítása.

Tekintettel a segélyezési rendszer 2015. március 1-jével való átalakítására, a pénzbeli ellátások terén jelentős hangsúlyeltolódás történt. Az állami és önkormányzati feladatok éles

elválasztásával járási kormányhivatali hatáskörbe került valamennyi normatív alapon járó támogatás, így az önkormányzatok pénzbeli ellátásokkal kapcsolatos, kötelező feladatai jelentős mértékben lecsökkentek. Ugyanakkor a települési támogatás bevezetésével az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekben segítséget nyújtanak az arra rászorulóknak. Ezzel a kötelező segélyezésen túlmenően jelentősen nőtt az önkormányzatok feladata és felelőssége a segélyezésre szorult polgáraik meghatározásában és részükre a támogatás megállapításában

E változáshoz igazodva a *Hozzájárulás a pénzbeli szociális ellátásokhoz* jogcím előirányzata jelentősen lecsökken, hiszen a 2016. évben már nem kell visszaigényelhető forrást biztosítani azon segélyekhez, melyek már nem kötelezően nyújtandó önkormányzati ellátások.

A *települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása* jogcímen a költségvetés továbbra is forrást biztosít az alacsony jövedelemtermelő képességű települések olyan szociális jellegű kiadásaihoz, amelyek finanszírozása máshonnan nem megoldható. E támogatás biztosít fedezetet pl. a közfoglalkoztatás máshonnan el nem ismert költségeihez, alapszolgáltatások önrészéhez, vagy a települési támogatások kifizetéséhez.

Szociális alapszolgáltatások és szakellátások:

A 2016. évi törvényjavaslat 50,2 milliárd forintot biztosít a *szociális alapszolgáltatási és gyermekjóléti alapellátási* feladatokra. A kisgyermek-ellátások területén pozitív változás, hogy a bölcsődék esetén tovább csökken a finanszírozás szempontjából elvárt nyitvatartási napok száma: évi 235 napról 230 napra. Ezáltal a fenntartók magasabb támogatást érvényesíthetnek az ellátott gyermekek után.

Az önkormányzatok által ellátható *szociális szakosított ellátásokra* (idősek, hajléktalanok bentlakásos ellátása), valamint a gyermekek átmeneti gondozására 2016-ban 22,5 milliárd forint áll rendelkezésre. A támogatás elve nem változik: két részből tevődik össze, a szakmai dolgozók bértámogatásából, valamint az intézmény-üzemeltetési támogatásból, melyek együttes összege adja a feladat biztosításához szükséges forrást. A tapasztalatok egyértelműen alátámasztják ezen új finanszírozási rendszer létjogosultságát: az intézmények fenntartásához szükséges önkormányzati hozzájárulás mértéke e támogatási szisztéma mellett drasztikusan lecsökkent.

A 2016. évben továbbra is kötelező önkormányzati feladat a **gyermekétkeztetés**. Az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés bővítéséről szóló 1732/2014. (XII. 12.) Korm. határozat, illetve a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény folyamatban lévő módosítása alapján 2015. szeptember 1-jével jelentősen bővül azon jogosultak köre, akik bölcsődében, illetve óvodában térítésmentesen étkezhetnek. E feladathoz a tervezet a helyi önkormányzatok számára 9,4 milliárd forint többlettámogatást biztosít.

A Kormány kiemelt célkitűzése, hogy egy gyermek se éhezzen, ennek érdekében átalakul a szünidei étkezés támogatása is, pályázat helyett egy, a későbbiekben kidolgozandó automatizmus alapozza majd meg az intézményen kívüli gyermekétkeztetés támogatását. Ez egyrészt kiszámíthatóságot biztosít majd, de egyben lehetőséget is arra, hogy a legrászorultabb gyermekek ne csak nyáron, hanem valamennyi szünidőben megfelelő élelemhez jussanak.

A központi költségvetés 2016. évben is forrást biztosít a *szociális ágazati pótlék* kifizetéséhez, az ágazatban dolgozók munkabére versenyképesebbé tétele érdekében. E célra 5,9 milliárd forint áll rendelkezésre.

Emellett a tervezet már tartalmaz 1,4 milliárd forintos előirányzatot a bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők béréhez is. Ennek

felhasználását egy kormányrendelet fogja rögzíteni, a szakmai szabályok megszületését követően.

Ahogy a korábbiakban már szó esett róla, 2016. évben újonnan jelenik meg a helyi önkormányzatok támogatásai között a *Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekházak működésének támogatása*. Ezen ellátások finanszírozása jelenleg az EMMI fejezetből történik, a jövő évtől az önkormányzati fenntartók a IX. fejezetből kapják a támogatást. A részletszabályokat a tervezet 9. melléklete rögzíti.

A szociális ágazati feladatok támogatásának levezetését – a fentiekben jelzett, fejlesztési célú forrás nélkül – az alábbi táblázat szemlélteti:

	millió forintban
Szociális ágazat	Támogatás
2015. évi előirányzat	195 094,4
<i>Ebből:</i>	
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	192 094,4
<i>A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai (nyári gyermekétkeztetés támogatása)</i>	3 000,0
Változások:	
A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszerének változásából, az önkormányzati és járási feladatok elválasztásából adódó átcsoportosítás (átadás a XX. fejezet részére)	-13 891,5
A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszerének változásából, egyes segélytípusok megszűnéséből adódó csökkenés (fejezeten belüli átcsoportosítás)	- 4 000,0
Ingyenes gyermekétkeztetés bővítése 2015. évre jutó része (bázisba épülve)	3 080,0
Ingyenes gyermekétkeztetés bővítése 2016. évi többlete (szintrehozás)	6 160,0
A bölcsődében foglalkoztatott, felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők bérének kiegészítő támogatása	1 276,8
Támogató szolgáltatások, közösségi ellátások, utcai szociális munka és a Biztos Kezdet Gyerekház működésének támogatása – önkormányzati ellátások fedezetét a IX. fejezet biztosítja	2 042,0
2016. évi javasolt előirányzat	189 761,7

4) Kulturális ágazat

A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása 2016-ban a szabályozás alapvető változatlanlansága mellett az előző évhez képest megújított struktúrát követi.

A kulturális javak védelmére, a muzeális intézményekre, a közművelődési és a nyilvános könyvtári ellátásra – a jogszabályi környezet és az ellátandó feladatok változatlanlanságára tekintettel – a 2015. évvel azonos összeg 19,4 milliárd forint fordítható.

A Megyei hatókörű városi múzeumok feladatainak támogatása, valamint a *Megyei könyvtárak feladatainak támogatása* jogcímekek esetében megváltozott a támogatás szerkezete. A törvényjavaslat a keret-előirányzatokat tartalmazza, de az érintett megyeszékhely megyei jogú városokat, illetve városokat az általuk fenntartott múzeum vagy könyvtár működtetéséhez megillető támogatás éves összegét már a kultúráért felelős miniszter állapítja meg és teszi közzé 2016. január 5-éig (a kormányzati portálon). A helyi önkormányzatokért felelős miniszter az általa üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül a települési önkormányzatok számára szintén elérhetővé teszi a döntési adatokat.

A *színházak* támogatási rendszerét 2016-ban is az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (Emtv.) határozza meg. Az Emtv-ben szabályozott feltételek és eljárási szabályok szerint *nemzeti* és *kiemelt* minősítéssel rendelkező előadó-művészeti szervezetek támogatására szolgál az előirányzat.

A már ismert adatok alapján 2016. évtől a *kiemelt* minősítésű színházművészeti, táncművészeti és zeneművészeti szervezetek köre bővülni fog. E szervezetek működésének és művészeti tevékenységének biztosítása érdekében 250,0 millió forinttal magasabb összeg fordítható a feladat ellátására. Így az érintett települési önkormányzatokat összességében mintegy 11,6 milliárd forint illeti meg e célra 2016-ban.

Változás a támogatások *prezentációjában*, hogy az érintett önkormányzatokat megillető, jogcímenként – létesítmény-gazdálkodási működési illetve művészeti célú – és szervezetenként megállapított támogatás éves összege a kormányzati portálon és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter által üzemeltetett elektronikus rendszerben lesz elérhető.

Az egyes támogatási összegeket azonban továbbra is az Emtv. 5/B. § d) pontjában meghatározott módon, az Előadó-művészeti Bizottságok a Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanács által véleményezett javaslata alapján a kultúráért felelős miniszter állapítja meg.

A törvényjavaslatban megjelenő változást az Emtv. módosítása is követi.

A kulturális feladatok támogatásának levezetését – fejlesztési célú források nélkül – az alábbi táblázat szemlélteti:

		millió forintban
Kulturális feladatok		Támogatás
2015. évi előirányzat		31 265,3
<i>Ebből:</i>		
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>		<i>30 765,3</i>
<i>Kulturális célú, működési jellegű egyedi önkormányzati támogatás</i>		<i>500,0</i>
Változások:		
Előadó-művészeti szervek minősítése miatt fejezetben belüli átcsoportosítás		250,0
2016. évi javasolt előirányzat		31 515,3

5) Önkormányzati fejlesztések

Az egyes ágazati részeknél leírtakon túlmenően a helyi önkormányzatok felhalmozási célú támogatási előirányzatait érintően az alábbi változások történnek.

A költségvetés tervezete 2016-ban 12,5 milliárd forintos forrást biztosít *az adóssághkonszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok fejlesztéseinek támogatására*. E keretösszegeből az érintett településeken ebből út-/járdáépítések, egyéb infrastrukturális beruházások (pl. óvodák, szociális és kulturális intézmények fejlesztése), vízrendezési és csapadékelvezetési rendszerrel kapcsolatos beruházások, munkahelyteremtést szolgáló fejlesztések stb. valósulhatnak meg.

Az előző évhez hasonlóan 5,4 milliárd forintos keretösszeg szolgálja a *kisösszegű fejlesztések, felújítások* támogatását: az egyes önkormányzati feladatot ellátó intézmények kisösszegű fejlesztéseit, a belterületi utak, hidak, járdák felújítását, az óvodai, iskolai és utánpótlás sportlétesítményekkel kapcsolatos kisebb beruházásokat. Ezen belül fontos változás, hogy a korábbi években a fővárosi kerületi önkormányzatokat külön jogcímen megillető 1,5 milliárd forintos, a belterületi utak szilárd burkolattal való ellátását szolgáló

előirányzat beépült a *Belterületi, utak, járdák hidak felújítása* jogcímbe. Ez azt jelenti, hogy a többi településhez hasonlóan, a kerületi önkormányzatok is pályázat útján juthatnak forráshoz e fejlesztésekhez (e települési kör ugyanakkor magasabb összegű keretre pályázhat, figyelembe véve a feladataik nagyságrendjét).

2016-tól az önerő biztosítása az uniós támogatások pályázati kiírása szintjén differenciáltan – fejlesztési cél és az önkormányzat jövedelmi, társadalmi-gazdasági helyzete alapján – jelenik meg, e célra külön jogcím nem fog szolgálni. Az *önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatait saját forrás kiegészítésének támogatása* előirányzathoz a korábbi években megítélt és támogatási szerződésben rögzített központi költségvetési támogatásra az *önkormányzati elszámolások előirányzat* szolgál fedezetül.

A költségvetés 2016. évben is biztosítja a felhalmozási célú támogatások között a *közművelődési érdekeltség-növelő támogatást, a muzeális intézmények szakmai támogatását*, amely a közművelődési infrastruktúra technikai, műszaki fejlesztéséhez, valamint a múzeumok, muzeális intézmények szakmai fejlesztéséhez járul hozzá.

A fentieken túl a fejlesztési források tekintetében csak kisebb mértékű változások történnek, amiket az előző évek igénylési tapasztalatai indokolnak. A IX. fejezet 2016. évi fejlesztési forrásainak alakulását az alábbi táblázat mutatja be.

millió forintban

Megnevezés	2015. évi előirányzat	2016. évi előirányzat	Változás (2016-2015)
Lakossági közműfejlesztés támogatása	1 200,0	1 200,0	0,0
Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása	300,0	300,0	0,0
Önkormányzatok és társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatait saját forrás kiegészítésének támogatása (2016. évben kizárólag a „determinációk” kifizetésére, az Önkormányzati elszámolások előirányzatán belül)	16 900,0	5 900,0	-11 000,0
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések	5 400,0	5 400,0	0,0
Óvodai kapacitásbővítést célzó beruházások támogatása	2 500,0	2 500,0	0,0
"Art" mozihálózat digitális fejlesztésének (digitalizációjának) támogatása	100,0	0,0	-100,0
Közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, muzeális intézmények szakmai támogatása	806,0	806,0	0,0
Ózdi martinsalak felhasználása miatt kárt szenvedett lakóépületek tulajdonosainak kártalanítása	300,0	300,0	0,0
A gyermekétkeztetés feltételeit javító fejlesztések támogatása	1 000,0	1 000,0	0,0
Adóssághozzájárulásban nem részesült önkormányzatok támogatása (2015-ben az Önkormányzati fejezeti tartalékon belül szerepelt)	6 000,0	12 500,0	6 500,0
Az egy és kétszámjegyű országos főközlekedési utak fővárosi szakaszai karbantartásának támogatása (2015-ben az Önkormányzati fejezeti	500,0	500,0	0,0

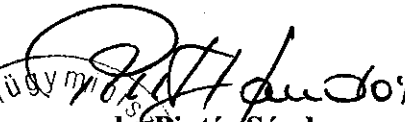
<i>tartalékon belül szerepelt)</i>			
Egyedi önkormányzati támogatások: (2015-ben az Önkormányzati fejezeti tartalékon belül szerepeltek):	-	-	-
Békásmegyeri Piac rekonstrukció	150,0	150,0	0,0
Normafa Park kiemelt beruházás támogatása	620,0	620,0	0,0
Csurgó város önkormányzat támogatása Sótonyi László Sport és Szabadidőcentrum felújítása és bővítése céljából	1 800,0	700,0	-1 100,0
Pannon Park projekt 2016. évi beruházási munkálatainak megvalósítása	0,0	5 000,0	5 000,0
Veszprém Aréna multifunkcionális sport- és rendezvénycsarnok építési beruházásával összefüggő tőke- és kamattartozás átvállalása	605,8	605,8	0,0
Miskolctapolcai Strandfürdő és környezete fejlesztésének támogatása	500,0	0,0	-500,0
Hódmezővásárhelyi ingatlanokkal kapcsolatos beruházások támogatása	1 200,0	0,0	-1 200,0
Vis maior támogatás	7 700,0	7 700,0	0,0
Mezőkövesdi tanuszoda beruházás megvalósítása	0,0	400,0	400,0
Fejlesztési célú támogatások összesen	47 581,8	45 581,8	-2 000,0

6) Az önkormányzatok egyéb kiegészítő támogatásai

A 2016. évben az Önkormányzati fejezeti tartalék megszűnik, kerete a korábbi célcsoportoknak megfelelő előirányzatokra tagozódik.

- Külön jogcímen jelenik meg az **Önkormányzatok rendkívüli támogatása**. E keretösszeg szolgál a települési önkormányzatok – kizárólag már egyedi problémák kezelésére irányuló – kiegészítő jellegű rendkívüli támogatásának forrásául.
- Az **Egyedi önkormányzati támogatások** jogcímen belül kapnak helyet az egyes települési önkormányzatok beruházásaihoz és egyedi működési kiadásaihoz nyújtott központi költségvetési támogatások 2016. évben fizetendő ütemének teljesítésére szolgáló összegek.
- Az **Önkormányzati elszámolások** előirányzata szolgál valamennyi, a települések előző évekről származó működési és fejlesztési támogatásokkal kapcsolatos elszámolásainak rendezésére.
- Az önkormányzatoknak a korábbi években megszokott módon és összegben áll rendelkezésükre, immáron külön jogcímen az előre nem látott havi havi helyzetek kezelésére és védekezésére szolgáló **Vis maior támogatás** is.

Budapest, 2015. május „ .”

 dr. Pintér Sándor
 belügyminiszter

 Varga Mihály
 nemzetgazdasági miniszter

